

mellem Kina og Dalai Lama om at skabe en for-handlingsløsning på Tibet-spørgsmålet.

Spm. nr. S 1898

Til udenrigsministeren (30/1 04) af:

Margrete Auken (SF):

»Er kinesernes og tibetanernes faktiske menneskerettighedssituation blevet forbedret i det seneste år som en direkte følge af dialogen om menneskerettighedsspørgsmål mellem Danmark og Kina eller mellem EU og Kina, og hvordan kommer disse forbedringer i så fald til udtryk?

Begrundelse

Formålet med Danmarks og EU's menneskerettighedsdialog med Kina er at opnå reelle forbedringer i menneskerettighedssituationen for de kinesiske og tibetanske befolkninger. Hidtil har sådanne forbedringer været svære at få øje på, og spørgsmålet er, om Kina blot vinder på dialogen som politisk instrument, hvis den forhindrer åben kritik af det kinesiske styres fortsatte menneskerettighedskrænkelser.

Svar (17/2 04)

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Danmark fører bilateralt såvel som sammen med de øvrige EU-lande en intensiv dialog med Kina, hvor spørgsmålet om menneskerettigheder, herunder specifikt i Tibet, er et væsentligt og fast element. Endvidere har EU og Kina i flere år ført en decideret menneskerettighedsdialog, som finder sted to gange årligt med henblik på at drøfte menneskerettighedsspørgsmål.

Resultaterne af dialogbestrebelseerne må vurderes i et langsigtet perspektiv. Det hører ligeledes med i billedet, at konkrete fremskridt i menneskerettighedssituationen i Kina afhænger af flere forhold, herunder først og fremmest den kinesiske regerings egen vilje til at beslutte og gennemføre forbedringer. I denne sammenhæng kan Danmarks og EU's dialoger bidrage til at skubbe udviklingen i den ønskede retning.

Danmarks og EU's dialog med Kina på menneskerettighedsområdet har efter regeringens

opfattelse medvirket til at forbedre menneskerettighedssituationen i Kina, herunder i Tibet, på visse enkeltområder. Det gælder f.eks. i relation til individets sikkerhed og frihed. Den kinesiske regering synes således indstillet på at reducere anvendelsen af såvel dødsdomme som antallet af henrettelser og forbereder for indeværende lovgivning, der skal styrke ankemulighederne for dødsdømte. Fra kinesisk side giver man udtryk for, at opmærksomheden om dødsstraf ikke mindst skyldes EU's engagement i dette spørgsmål.

Amnesty International fremhæver i sin seneste rapport om Kina det danske bidrag til en åben debat om brugen af dødsstraf gennem støtte til en konference medarrangeret af Dansk Institut for Menneskerettigheder som led i et menneskerettighedsprojekt finansieret af Udenrigsministeriet. Konferencen fik omtale i flere officielle medier og synes at have påvirket diskussionen i Kina, ikke blot i akademiske cirkler. På områder som brug af tortur og administrativ tilbageholdelse ser dialogen ligeledes ud til at bidrage til nytænkning i Kina.

Et yderligere positivt eksempel er den kinesiske regerings ønske om at indlede et konkret samarbejde med EU indenfor rammerne af EU-Kina menneskerettighedsdialogen om de lovgivningsmæssige tiltag, som er nødvendige for, at Kina kan ratificere og gennemføre FN's konvention om Borgerlige og Politiske Rettigheder.

Endvidere kan nævnes, at det konkrete samarbejde med Kina, som Danmark, EU-Kommis-sionen samt andre EU-lande har etableret på en række områder, herunder til styrkelse af retssikkerheden, fremme af frie og hemmelige valg på lokalt plan samt udbredelse af kendskabet til menneskerettigheder også bidrager til konkrete fremskridt på menneskerettighedsområdet.

I relation til Tibet lægger Danmark og EU overfor Kina vægt på, at der på linje med alle kinesiske borgere må gives tibetanerne mulighed for fuldt ud at nyde godt af basale politiske, religiøse og kulturelle rettigheder. Tibets særegne kulturelle identitet må bevares. Tibet Autonome Regions Folkekongres har vedtaget en forordning om studie af det tibetanske sprog. Forordningen er det første juridiske instrument i Kina, der beskytter et minoritetssprog, og afspejler en stigende forståelse af nødvendigheden af at beskytte tibetansk kultur.